

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Stockholmsadvokat döms för penningtvättsbrott

Publicerad

10 NOV 2021

Hovrätten dömer en Stockholmsadvokat för grovt penningtvättsbrott och näringspenningtvätt. Att advokaten, enligt ett yttrande från Advokatsamfundet, skulle kunna anses ha agerat i enlighet med advokatetiska normer utesluter inte att han i samma situation kan befinnas skyldig till brott.

Den 5 juli 2017 dömdes en man som i media går under namnet Ferrarimannen av Blekinge tingsrätt för bland annat grovt bedrägeri vid 26 tillfällen. Gärningarna begicks mellan år 2013 och 2014. Tingsrätten dömde honom till fängelse tre år och ålade honom att betala skadestånd till målsägandena med ett sammanlagt belopp om knappt 1 400 000 kronor.

Under juli 2017 gjordes ett antal nya polisanmälningar om misstänkta bedrägerier. Ferrarimannen uppgavs ha övertygat personer att ta lån eller att använda besparingar för att investera i olika projekt. Enligt överenskommelserna skulle pengarna betalas tillbaka inom ett antal månader och då med avkastning och mannen skulle löpande betala räntekostnaderna.

Efter en tid slutade denne sköta räntebetalningarna samtidigt som återbetalning av pengarna och utlovad avkastning uteblev varför flera målsäganden vände sig till polisen. Den 23 september 2017 greps Ferrarimannen på Sturecompagniet i Stockholm med narkotika och en större mängd pengar på en toalett. I samband med frihetsberövandet förordnades den nu tilltalade Stockholmsadvokaten som Ferrarimannens offentliga försvarare gällande misstanke om penningtvättsbrott och narkotikabrott.

Den 27 oktober 2017 gjordes en framställan om att nämnde advokat skulle förordnas som offentlig försvarare för mannen under förundersökning om grova bedrägerier vilket beslutades av Blekinge tingsrätt.

Under en kombinerad kvarstads- och häktningsförhandling den 2 november 2017 häktades Ferrarimannen i sin utevaro. Vissa beslag fastställdes och det förordnades om kvarstad på så mycket av hans egendom att drygt 50 miljoner kronor, avseende värdet av egendom förverkad på grund av brott

samt målsägandenas skadeståndsanspråk, kunde antas bli täckt vid utmätning. Vid denna förhandling företrädde Stockholmsadvokaten både Ferrarimannen och dennes sambo.

Ferrarimannen greps sedermera efter en internationell efterlysning i Marocko. Han dömdes för bland annat grovt bedrägeri vid 88 tillfällen till fängelse 4 år och 10 månader. Han ålades även att betala skadestånd till 88 målsäganden med sammanlagt 85 656 124 kronor. Domen har vunnit laga kraft.

Sedan år 2013 har ett antal civilrättsliga tvister mot Ferrarimannen och hans sambo handlagts vid Blekinge tingsrätt. I anslutning till dessa har medel förts över från Kronofogdemyndigheten till klientmedelskontot på den byrå som Stockholmsadvokatens då var verksam på. Från detta konto har advokaten fört över först 225 000 kronor till ett konto tillhörande en man och 75 000 kronor till ett konto tillhörande Ferrarimannens sambo. För detta åtalades advokaten för grovt penningtvättsbrott respektive penningtvättsbrott.

Försvaret har bland annat gjort gällande att det är fråga om ordinära betalningar som inte faller under penningtvättslagen, att Stockholmsadvokaten enligt advokatsamfundets regelverk var skyldig att omedelbart redovisa pengarna och att advokaten agerat i god tro.

Blekinge tingsrätt fann att advokatens handlande, så som det framkommit genom utredningen i målet, inte utgör annat än en advokats normala hantering av så kallade ordinära betalningar från en myndighet till en klient. Advokaten har, såsom försvaret anfört, följt Advokatsamfundets regelverk rörande hantering av klientmedel i sitt handlande och på klientens begäran skyndsamt redovisat

Ferrarimannens medel som förvarades på klientmedelskontot. Advokaten kan i sin advokatroll inte sägas ha handlat i något avseende som skulle falla under penningtvättslagen då det inte visats att syftet med transaktionerna skulle varit att dölja pengar från brottslig verksamhet eller att otillbörligen främja möjligheterna för någon att omsätta pengar som skulle härröra från brott eller brottslig verksamhet eller i övrigt haft penningtvättssyfte.

Utredningen i målet ger, enligt rätten, inte heller på något sätt fog för att advokaten skulle haft brottsligt uppsåt eller varit oaktsam i sitt handlande. Inte heller är det visat att advokatens agerande skulle kunna falla under någon annan brottsrubricering hörande under penningtvättslagen, såsom näringspenningtvätt. Åtalet ogillades därför i dess helhet.

Hovrätten över Skåne och Blekinge fäller dock advokaten. Hovrätten slår till att börja med fast att de aktuella överföringarna har saknat koppling till advokatens uppdrag som offentlig försvarare för Ferrarimannen och noterar särskilt att advokaten, enligt egen uppgift, inte deltog i handläggningen av de civilrättsliga tvister som hans kollegor drev. Vid en sammantagen bedömning finner hovrätten, även med beaktande av överföringarnas koppling till de civilrättsliga tvisterna, att de till sin karaktär varit sådana att de utgjort en sådan typ av tjänst som omfattas av lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Överföringarna som omfattas av åtalet är därmed inte undantagna från tillämpningsområdet för nu relevant penningtvättsreglering.

När det gäller skuldfrågan konstaterar hovrätten, vid en sammantagen bedömning av omständigheterna i samband med överföringarna, i förening med vad advokaten då ostridigt visste om ferrarimannen och dennes situation, att advokaten insett att det fanns en avsevärd risk både för att pengarna han överförde härrörde från brottslig verksamhet och för att syftet med överföringarna var att dölja nämnda förhållande samt att främja möjligheten för Ferrarimannen eller någon annan att tillgodogöra sig pengarna.

Risken för att det förhöll sig på detta sätt hindrade dock inte advokaten från att göra överföringarna. Det står därmed, menar hovrätten, klart att han varit likgiltig både inför att pengarna kom från brott och inför syftet med överföringarna. Han har således handlat med uppsåt. Den omständigheten att han vid något tillfälle berättat för åklagaren att han hade pengar på klientmedelskontot tillhörande Ferrarimannen ändrar inte den bedömningen. Särskilt inte med beaktande av att advokaten enligt egen uppgift lämnat informationen ifråga först i anslutning till den kombinerade kvarstads- och häktningsförhandlingen den 2 november 2017 då den första överföringen redan var gjord.

Nästa fråga hovrätten har att ta ställning till är därför om advokatens invändning om konstitutionell nöd gör att han ändå ska gå fri från ansvar. Av det yttrande från Advokatsamfundet som han åberopat framgår vilka skyldigheter som, när ett ärende är slutredovisat, åligger en advokat som i god tro hanterat klientmedel på ett klientmedelskonto. Sammanfattningsvis framgår att det inte är förenligt med reglerna om god advokatsed att i en sådan situation innehålla medlen utan att vara rättsligt förpliktad till det. Yttrandet baseras på ett mycket begränsat underlag som till stor del presenterats av advokatens försvarare, och slutsatsen i yttrandet vilar på antagandet att advokaten agerat i god tro. Därtill kommer att det förhållandet att en advokat i en viss situation anses ha agerat i enlighet med advokatetiska handlingsnormer inte utesluter att advokaten i samma situation kan finnas skyldig till brott.

Av dessa skäl bedömer hovrätten värdet av yttrandet som bevis för den i målet nu aktuella frågan som begränsat.

Som hovrätten tidigare har kommit fram till har advokaten insett att det fanns en avsevärd risk för att de medel som omfattades av de aktuella överföringarna härrörde från Ferrarimannens brottsliga verksamhet. Till detta ska läggas att advokaten haft tämligen god tid till sitt förfogande att fundera över hur medlen borde hanteras. Enligt hans egna uppgifter fick han instruktionen från sin klient att göra den första överföringen någon dag innan den genomfördes. Vid det tillfället hade den första utbetalningen från Kronofogdemyndigheten funnits på advokatbyråns klientmedelskonto i cirka två veckor. Mot denna bakgrund finner hovrätten att advokaten haft fullgoda möjligheter att undersöka hur medlen skulle återföras till Ferrarimannen och ingen annan.

I sammanhanget noterar hovrätten även advokatens skyldighet att avstå från att utföra överföringarna och dessutom rapportera dem till polisen enligt lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Sistnämnda åtgärd hade kunnat leda till ett så kallat dispositionsförbud vilket i sig hade utgjort ett lagligt hinder för advokatens att redovisa medlen.

Sammantaget finner hovrätten att advokaten har haft handlingsalternativ både vid den första och den andra överföringen och att han inte kan åberopa advokatetiska handlingsnormer som ursäkt för sitt agerande.

Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna finner hovrätten att penningtvättsbrottet är att bedöma som grovt. Näringspenningtvätten den 8 november 2017 är att bedöma som brott av normalgraden. Påföljden bestäms till villkorlig dom med 100 dagsböter.

Mikael Kindbom

Instans: Hovrätterna

Rättsområden: [Ekobrott](#), [Advokat](#), [Försvar, konflikt och terrorism](#), [Compliance - övrigt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter